

2013. évi [...] törvény
az autópályák, autóutak és főutak használatának díjáról

Az országos közúthálózat üzemeltetése, fenntartása és fejlesztése, a forgalom időszakos és helyi szabályozása, a környezetbarát közlekedési módok előnyben részesítése, valamint a társadalmi és környezeti költségek internalizálása szükségessé teszik, hogy az úthasználók a közútkezelés és fejlesztés költségeihez az úthasználatuk arányában járuljanak hozzá, és a járművek környezetvédelmi szempontú korszerűségét is tekintetbe vevő arányos díjszabási rendszer jöjjön létre. Az Országgyűlés ennek érdekében a következő törvényt alkotja.

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. A törvény tárgya és hatálya

1. § Ez a törvény tartalmazza Magyarország országos közúthálózatán a díjköteles útszakaszok használatáért fizetendő, az úthasználat időtartamához kötött használati díjjal, valamint a megtett úttal arányos útdíjjal, továbbá a díjszedési rendszerekkel összefüggő alapvető rendelkezéseket.

2. § (1) E törvény hatálya kiterjed a közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által rendeletben meghatározott díjköteles útszakaszokra, valamint a díjfizetésre kötelezettekre.

(2) E törvény hatálya kiterjed továbbá a használati díjjal, valamint az útdíjjal kapcsolatos feladatok elvégzésében résztvevő szervezetekre.

2. Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában

1. díj: a használati díj és az útdíj közös megnevezése;
2. díjellenőrzés: a 9. alcímben meghatározott cselekmények összessége;

3. díjfizetésre kötelezett: a gépjárművek üzemeltetője, az útas és a szerződött díjfizető, tekintet nélkül állampolgárságára és az általa vezetett vagy üzemben tartott, illetve tulajdonát képező gépjárművet nyilvántartásba vevő országra;
4. díjkategória: a díj mértékének meghatározása során alkalmazott csoportosítás a gépjárművek egyes jellemzői alapján;
5. díjköteles útszakasz: a használati díjköteles útszakasz és az útdíjköteles útszakasz közös megnevezése;
6. díjszedés: díj beszedésére irányuló cselekmények összessége;
7. díjszedő: az elektronikus díjszedési rendszer (ED rendszer) működtetésére, valamint a használati díj és a fizetendő útdíj összegének megállapítására jogosult, kijelölt szervezet;
8. EETS felhasználó: olyan természetes vagy jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társasági formában működő útas, aki egy EETS szolgáltatóval szerződést köt az EETS-hez való hozzáférése érdekében;
9. EETS szolgáltató: a székhelye szerinti tagállamban nyilvántartásba vett, jogi személyiséggel rendelkező útdíjszolgáltató, amely az EETS-felhasználók számára hozzáférést biztosít az EETS-hez;
10. EETS: európai elektronikus útdíjszedési szolgáltatás, amely lehetővé teszi, hogy a díjfizetésre kötelezettek egy fedélzeti eszköz segítségével, egy útdíjszolgáltató közreműködésével megfizessék az útas ellenértékét a szolgáltatásba bevont útszakaszokon;
11. elektronikus díjszedés (ED): a gépjármű díjkategóriájának megfelelően a díjköteles útszakasz vagy útszakaszok használatáért fizetendő díj elektronikus módon, megállás vagy lassítás nélkül történő megfizetése;
12. fedélzeti eszköz: az elektronikus díjszedési szolgáltatás nyújtására alkalmas eszköz, olyan hardver- és szoftverelemek összessége, amely alkalmas az elektronikus díjszedési műveletek elvégzéséhez szükséges adatok összegyűjtésére, tárolására, feldolgozására és távolból történő fogadására és továbbítására;
13. felügyeleti szerv: a 10. alcímben meghatározott feladatokat ellátó szervezet;
14. használati díj: a használati díjköteles útszakasz használatáért a használati jogosultság időtartamára – a Kormány által rendeletben meghatározott díjkategóriába tartozó gépjárművek által – fizetendő, általános forgalmi adót is magában foglaló díj;

15. használati díjköteles útszakasz: olyan útszakasz, amelyet a Kormány rendeletében meghatározott díjkategóriába tartozó gépjárművek használati díjfizetés ellenében jogosultak használni;
16. használati díjszedés: a használati díj beszedésére irányuló cselekmények összessége;
17. HD rendszer: a használati díj beszedését lehetővé tévő elektronikus díjszedési és díjellenőrzési rendszer;
18. infrastruktúra díj: a díjköteles útszakaszok építése, fenntartása, üzemeltetése és fejlesztése tekintetében felmerülő költségek megtérülése érdekében kivetett díjelem;
19. járműnyilvántartás: a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló törvény szerint létrehozott nyilvántartás;
20. külsőköltség-díj: az útdíjnak a közúti közlekedéssel összefüggő levegőszennyezéssel, illetve zajártalommal kapcsolatban felmerült költségek megtérülése érdekében fizetendő eleme;
21. súlyozott átlagos infrastruktúradíj: egy adott díjkategória vonatkozásában az infrastruktúradíjból egy adott időszakban befolyó teljes bevétel és az ezen időszakban a díjköteles útszakaszokon megtett járműkilométerek számának hányadosa;
22. szerződött díjfizető: az a személy, aki a díjköteles útszakasz használata érdekében, szerződésben vállalta egy, vagy több gépjárműre vonatkozó díj megfizetését;
23. tanúsító szerv: az elektronikus díjszedési rendszer átjárhatósági rendszerelemeinek alkalmasságát tanúsító, a 14. alcímben meghatározott feladatokat ellátó szerv;
24. UD rendszer: az útdíj beszedését lehetővé tévő elektronikus díjkivetési, díjszedési és díjellenőrzési rendszer;
25. útdíj: az útdíjköteles útszakasz használatáért fizetendő, általános forgalmi adót is magában foglaló, a megtett úttal arányos díj;
26. útdíjköteles útszakasz: olyan útszakasz, amelyet a miniszter rendeletében meghatározott díjkategóriába tartozó gépjárművek útdíjfizetés ellenében jogosultak használni;
27. útdíjszedés: az útdíj beszedésére irányuló cselekmények összessége;
28. útdíjszolgáltatás: az útdíjszolgáltató által a 6. § (2) bekezdése alapján nyújtott szolgáltatás
29. útdíjszolgáltató: az a Magyarországon nyilvántartásba vett gazdálkodó szervezet, amely Magyarország területén az úthasználók számára hozzáférést tesz lehetővé az útdíjszedési szolgáltatáshoz a Kormány által rendeletben meghatározott feltételek szerint, és amely nem minősül EETS szolgáltatónak;

30. úthasználat: a díjköteles útszakasz közlekedés céljából történő igénybevétele;
31. úthasználó: az úthasználat során gépjárművet vezető személy, elektronikus útdíj szolgáltatás igénybevétele esetén – ha e törvényből vagy az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályból más nem következik – ideértve az EETS felhasználót is.;
32. útszakasz: a közútnak olyan, a közlekedés szempontjából folyamatos része, amelynek kezdetét és végét kilométerszelvényekkel határozzák meg;
33. üzemeltető: a gépjármű tulajdonosa, illetve akit a gépjármű jogszerű üzemeltetésére szerződés vagy más hitelt érdemlően igazolt jogcím alapján a járműnyilvántartásba bejegyeztek.

II. Fejezet

Fizetési kötelezettség

3. Díjfizetési kötelezettség

4. § (1) A használati díjköteles útszakaszok meghatározott időtartam alatt a 3,5 tonna megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépjármű bármilyen vontatmánnyal, továbbá motorkerékpárral és autóbusszal annak tömegétől és vontatmányától függetlenül történő használatáért a díjfizetésre kötelezettek a miniszter által az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben kiadott rendelet szerinti használati díj fizetésére kötelesek (a továbbiakban: használati díjfizetési kötelezettség).

(2) A használati díjat a Kormány rendeletében megállapított díjkategóriák szerint kell megfizetni.

(3) Az útdíjköteles útszakaszok 3,5 tonna megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó, gépjárművel, vontatóval, valamint ezen járművek valamelyikéből és pótkocsiból álló járműszerelvénnyel történő használatáért a díjfizetésre kötelezettek a miniszter által az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben kiadott rendelet szerinti útdíj fizetésére kötelesek (a továbbiakban: útdíjfizetési kötelezettség).

(4) Az útdíjat a gépjárműveknek a Kormány rendeletében megállapított köre után a Kormány rendeletében meghatározott díjkategóriák szerint kell megfizetni.

(5) Ugyanazon útszakasz használatáért ugyanazon gépjármű után nem keletkezik egyszerre használati díj és útdíj fizetési kötelezettség.

4. Mentesség a díj megfizetése alól

5. § (1) A díjfizetési kötelezettség nem terheli:

- a) a Magyar Honvédséget és a honvédelemről szóló törvény szerinti rendvédelmi szerveket az általuk üzemben tartott gépjárművek után,
- b) a nemzetközi szerződés alapján Magyarország területén szolgálatot teljesítő külföldi fegyveres erőket gépjárműveik után,
- c) a díjköteles útszakaszt kezelőjét az általa üzemben tartott, a kezelt útszakaszon közútkezelői feladatokat ellátó gépjármű után,
- d) a díjszedőt és a díjellenőrzésre feljogosított szervezetet a feladataikat ellátó gépjárművei után,
- e) a megkülönböztető jelzés használatára jogosultat, a Magyarországon kiadott forgalmi rendszámú gépjárművek után, függetlenül attól, hogy a megkülönböztető jelzést a díjköteles útszakaszon való haladás közben használják-e,
- f) a katasztrófavédelemről szóló törvény értelmében meghatározott katasztrófa által okozott károk megelőzésében vagy elhárításban résztvevő, megkülönböztető jelzéssel ellátott gépjármű által felvezetett, zárt konvojban haladó gépjárműveket, valamint
- g) a közlekedési hatóságot az általa üzemben tartott, a díjköteles útszakaszon közlekedési hatósági feladat teljesítése érdekében igénybe vett gépjárművek után.

(2) Nem kell díjat fizetni a közút lezárásának, vagy forgalma korlátozásának (elterelésének) időtartama alatt azon az egyébként díjköteles útszakaszon, amelyet a közút lezárására, vagy forgalmának korlátozására (elterelésére) jogosult szervek terelőútként jelöltek ki.

5. Az útdíj és megfizetése

6. § (1) A díjszedő az útdíjszedési tevékenysége során az általa üzemeltetett UD rendszer használatával megállapítja az egyes díjfizetésre kötelezetteket terhelő útdíj pontos mértékét, és az útdíjat beszedi attól az útdíjszolgáltatótól, amely az úthasználó által használt fedélzeti egységet rendelkezésre bocsátotta, és ellátja az e törvényben és annak végrehajtására kiadott jogszabályokban meghatározott kapcsolódó feladatokat.

(2) Az útdíjszolgáltató az útdíj beszedésével kapcsolatos műveletek során a rendelkezésre bocsátott fedélzeti eszközzel közlekedő úthasználó által megtett út alapján megállapított útdíjat a díjszedőnek megfizeti, továbbá ezt a díjat a köztük hatályban lévő szerződés

rendelkezéseinek és a jogszabályoknak megfelelően a díjfizetésre kötelezettől beszedi. Az útdíjszolgáltató a feladatai teljesítéséhez viszonteladót igénybe vehet.

(3) Az útdíjszolgáltató a díjfizetésre kötelezettel az elektronikus útdíjszedési szolgáltatás igénybevételére indokolatlan megkülönböztetéstől mentesen köt szerződést.

(4) A díjfizetésre kötelezettek jogosultak bármely útdíjszolgáltatónál indokolatlan megkülönböztetéstől mentesen igénybe venni az elektronikus útdíjszedési szolgáltatást.

(5) Az útdíjat a megtett úttal arányosan kell megfizetni. Az úthasználatra irányuló szerződés megkötésének ténye úthasználati jogosultságot keletkeztet a szerződés hatályának időtartamára, kivéve, ha az útdíjszolgáltató az úthasználó birtokában lévő fedélzeti eszközt a Kormány által rendeletben meghatározott szabályok szerint érvénytelennek nyilvánította, és ezt a tényt a díjszedőnek bejelentette vagy azt az úthasználó nem a fedélzeti eszköz használatára vonatkozó szabályoknak megfelelően használja.

7. § (1) Az úthasználat után fizetendő útdíj mértékét olyan elektronikus rendszer segítségével kell megállapítani, amely az Európai Unió által támasztott átjárhatósági (interoperabilitási) követelményeknek is eleget tesz.

(2) Az elektronikus útdíjszedést úgy kell végezni, hogy az ne gátolja a forgalom szabad áramlását.

8. § A díjszedő által az EETS felhasználó úthasználata ellenértékeként a megtett út alapján megállapított összeg nem haladhatja meg a mindenkori útdíj összegét. A díjszedő a közlekedésért felelős miniszter rendelete szerint meghatározott útdíj összegén felül nem számíthat fel semmilyen további díjat vagy költséget az EETS felhasználók általi magyarországi útdíjköteles útszakaszok használatáért vagy azzal összefüggésben.

9. § Az útdíj beszedését célzó intézkedések nem járhatnak a nem rendszeres úthasználók számára indokolatlan anyagi vagy egyéb hátránnyal, e körben különösen a fedélzeti eszközöket szükséges ésszerű adminisztrációs és gazdasági feltételek mellett valamennyi úthasználó számára beszerezhetővé tenni.

6. A használati díj és megfizetése

10. § A használati díjat előre, a Kormány által rendeletben meghatározott érvényességi időtartamok valamelyikére kell megfizetni. Az úthasználatra irányuló szerződés megkötésének ténye úthasználati jogosultságot keletkeztet.

11. § (1) A díjszedő vagy a vele szerződéses jogviszonyban álló viszonteladó, köteles a díjfizetésre kötelezettel a használati díj megfizetése ellenében történő úthasználatra irányuló szerződést kötni, kivéve, ha az érintett gépjármű után útdíjat kell fizetni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szerződés létrejöhet a jogosultságot megtestesítő vagy megjelenítő úthasználati jogosultság értékesítése útján is.

7. A díj és a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatos alapelvek

12. § (1) A díj mértéke nem haladhatja meg a nehéz tehergépjárművekre az egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról szóló, 1999. június 17-i 1999/62 EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a nehéz tehergépjárművekre az egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról szóló 1999/62 EK irányelv módosításáról szóló, 2006. május 17-i 2006/38/EK és a 2011. szeptember 27-i 2011/76/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvek által módosított II. és III. számú mellékletben található számítási módszerekkel meghatározott mértéket.

(2) Az útdíj tartalmazhatja az adott útszakaszokon a közlekedésnek tulajdonítható levegőszennyezés, valamint, ha az érintett terület lakossága zajártalomnak van kitéve, a közlekedésnek tulajdonítható zajártalom által okozott károk, költségek megtérítését is külsőköltség-díjként.

(3) A súlyozott átlagos infrastruktúradíj-tételeket kifejezetten az érintett infrastruktúra-hálózat építési, üzemeltetési, fenntartási és bővítési költségeire alapozva kell megállapítani. A súlyozott átlagos infrastruktúradíj-tételek tartalmazhatják a piaci feltételekre alapozott tőkehozamot vagy haszonkulcsot is.

13. § (1) Az útdíj meghatározása során irányadó díjkategóriák kialakításakor tekintettel kell lenni a gépjárművek motorjának környezetvédelmi besorolására is, előnyben részesítve a környezetkímélő gépjárművek úthasználatát.

(2) Az infrastruktúradíj mértékének meghatározásakor a forgalomszabályozási szempontok alapján alkalmazni lehet napszaktól, naptípustól illetve évszaktól függő időszakai szorzókat is egy adott útszakasz vonatkozásában, de az infrastruktúradíj differenciálása egyetlen díjtétel esetében sem haladhatja meg 175 %-nál nagyobb mértékben a súlyozott átlagos infrastruktúradíj legmagasabb összegét. Azon csúcsidőszakok időtartama, amelyek alatt a forgalmi torlódások csökkentése érdekében magasabb infrastruktúra díjat alkalmaznak, naponta nem haladhatja meg az öt órát.

(3) Az elmaradott régiók felzárkóztatása érdekében az útdíjak megállapításakor lehetőség van a területi alapú megkülönböztetésre.

(4) A használati díj és az útdíj mértékének jogszabályi meghatározása során tilos indokolatlan közvetett vagy közvetlen megkülönböztetést alkalmazni, így különösen tilos a diszkrimináció a gépjárművek üzemben tartójának, az úthasználónak vagy a szerződött díjfizetőnek a nemzetisége, vagy a letelepedési országa, továbbá a gépjárművek nyilvántartásba vételi helye, illetve a közlekedés kiindulási pontja vagy célállomása alapján.

(5) Az infrastruktúra díj tekintetében a rendszeres úthasználók számára legfeljebb 13 % díjkedvezmény adható. A díjkedvezmény a Kormány rendeletében meghatározott mértékben és feltételek alapján vehető igénybe.

(6) A díjak megállapításakor figyelembe vételre kerülő költségek számítási módszerét és az egyes gépjármű-kategóriákra való felosztását a Kormány rendeletben állapítja meg.

14. § (1) Ha a díjfizetésre kötelezett a díjköteles útszakasz használatáért díjat nem fizetett, vagy a gépjármű tényleges díjkategóriája helyett alacsonyabb díjkategóriának megfelelően fizetett, vagy nem az általa igénybe vett teljes útszakaszra fizetett, vagy a fedélzeti eszközt nem az annak használatára vonatkozó szabályoknak megfelelően használta, jogosulatlan úthasználat miatt – a Kormány rendeletében meghatározottak szerint – bírságot kell fizetni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bírság megfizetésére a szerződött díjfizető köteles. A díjfizetésre vonatkozó szerződés hiányában a bírság fizetésére az úthasználó és a bírság kiszabásának alapjául szolgáló esemény során használt gépjármű üzembentartója – a Polgári Törvénykönyv egyetemlegességre vonatkozó szabályainak megfelelő alkalmazásával – egyetemlegesen köteles.

(3) Amennyiben a jogsértést elkövető személye a helyszíni ellenőrzés során megállapítást nyer, úgy a bírságot vele szemben kell kiszabni.

15. § (1) A bírság mértékét úgy kell megállapítani, hogy az arra ösztönözze a díjfizetésre kötelezetteket, hogy az előírt díjat megfizessék.

(2) A jogerősen kiszabott és határidőben meg nem fizetett bírság köztartozásnak minősül és adók módjára kell behajtani.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározottakra tekintettel kiszabott bírság az állami költségvetés bevételeit képezi. A kiszabott bírság összegének megfizetése – forintban vagy euróban – e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott számlaszámra történő befizetéssel történik.

(4) Amennyiben a (3) bekezdésben meghatározott bírság megfizetése euróban történik, úgy annak összege a bírság kiszabását megalapozó esemény napját megelőző év októberének első napján az Európai Unió Hivatalos Lapja alapján irányadó átváltási értéken kell meghatározni.

III. Fejezet

Felhasználás és díjellenőrzés

8. Díjak felhasználásának alapelvei

16. § (1) A használati díjből és az útdíjből származó bevétel a központi költségvetés bevételeit képezi.

(2) A díjbevétel az alábbi sorrend figyelembevételével – a mindenkori szakmapolitikai döntésekkel összhangban – használható fel:

1. a díjszedési és díjellenőrzési rendszer működtetése és fenntartása, valamint az azokhoz kapcsolódó - különösen műszaki szakmai, pénzügyi, számviteli és jogi - tevékenységek pénzügyi fedezetének biztosítása,
2. a közúti közlekedési infrastruktúrával összefüggő egyes állami feladatok,
3. használati díjköteles útszakaszok üzemeltetése és fenntartása,
4. útdíjköteles útszakaszok üzemeltetése és fenntartása,
5. a koncessziós szerződés keretében üzemeltetett útszakaszok rendelkezésre állási díja,
6. az országos közúthálózat további elemeinek üzemeltetése, fenntartása,
7. az országos közúthálózati elemek meglévő kapacitásának bővítése és új hálózati elemek kiépítése.
8. a közúti közlekedés alternatíváját képező vasúti hálózat üzemeltetése, fenntartása és bővítése,

9. a közúti közlekedésnek tulajdonítható környezetszennyezés hatásának enyhítése,
10. környezetkímélő közlekedési módok versenyképességének javítása,
11. a közlekedés, ezen belül kiemelten a közúti közlekedés biztonságának javítása.

9. A díjfizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése

17. § A díjellenőrzésre feljogosított szervezet jogosult az e törvény, valamint – ha e törvény másként nem rendelkezik – a közigazgatási hatósági eljárás szabályairól szóló törvény szabályai szerint ellenőrizni a használati díj és az útdíj szabályszerű megfizetésével összefüggő feltételek meglétét a díjfizetésre kötelezettnél.

18. § (1) A díjellenőrzési tevékenység keretében a díjellenőrzésre feljogosított szervezet az alábbi hatósági feladatokat látja el:

- a) hatósági helyszíni díjellenőrzés kötelező megállítást alkalmazásával,
- b) hatósági díjellenőrzés az üzemeltető székhelyén vagy telephelyén,
- c) a díjköteles útszakaszon jogosulatlanul közlekedő gépjárművel és az üzemeltető személyével összefüggő adatok lekérdezése a járműnyilvántartásból, a díjköteles útszakaszok térítésmentes használatára jogosultak nyilvántartásából, valamint a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból,
- d) a központi közlekedési közigazgatási bírság és ellenőrzési nyilvántartás lekérdezése,
- e) amennyiben az a)-d) pontok szerinti eljárási cselekmények eredményeként valószínűsíthető, hogy nem vagy nem megfelelő mértékű díjfizetés történt, hatósági eljárás lefolytatása, szabályszegés elkövetése esetén bírság kiszabása,
- f) a közúti közlekedési közigazgatási és ellenőrzési bírságnnyilvántartás részére történő adatszolgáltatás teljesítése.

(2) A díjszedő az (1) bekezdés szerinti hatósági eljárás támogatása körében az alábbi tevékenységeket végzi:

- a) adatgyűjtés a díjköteles útszakaszon közlekedő gépjárművekről, telepített fix vagy mobil eszközök felhasználásával,
- b) az a) pont szerinti eszközök útján felvételezett, azonosításra alkalmas nyers adatok összessége és a rendszám adatok összevetése a használati díj vagy útdíj szolgáltatási szerződéssel rendelkezőkről az útdíjszedő és az útdíjszolgáltatók által vezetett nyilvántartásokkal, a díjköteles útszakaszok térítésmentes használatára jogosultak, az

érvénytelenített fedélzeti eszközök nyilvántartásainak az adataival, majd – a 14. § (1) bekezdése alapján szabályszegést elkövetettekről - az összevetés eredményét tartalmazó adatállomány átadása a díjellenőrzésre feljogosított szervezet számára.

(3) A díjellenőrzésre feljogosított szervezet az ország egész területén jogosult eljárni. Amennyiben a díjellenőrzés eredményeként szabálytalanság megállapítására kerül sor, úgy a díjellenőrzésre feljogosított szervezet az e törvényben, valamint a közlekedésért felelős miniszter rendeletében meghatározottak szerint hivatalból megindítja a közigazgatási eljárást. A távollévő ügyfelet az eljárás hivatalból történő megindításáról nem kell értesíteni, a határozat közlésekor azonban az ügyfelet tájékoztatni kell arról, hogy 8 napon belül bizonyítási indítványt terjeszthet elő. Ha az ügyfél ezt a jogát nem gyakorolja, a határozat kézbesítéséhez fűződő jogkövetkezmények a határidő lejártát követő naptól állnak be.

(4) A díjellenőrzésre feljogosított szervezet határozatát az ügyfél részére legkésőbb a díjfizetés ellenében használható út díjfizetés nélküli használatának időpontjától számított 60 napos jogvesztő határidőn belül postai küldeményként, vagy más egyéb igazolható módon megküldi. A 60 napos jogvesztő határidő nem alkalmazható abban az esetben, ha a gépjármű üzemeltetője a nyilvántartott adataiban bekövetkezett változásokat a gépjárműnyilvántartás központi szervéhez – az erre vonatkozó jogszabályi rendelkezések megszegésével – illetve a vele szerződéses jogviszonyban álló díjszolgáltatónak a szerződésben meghatározott határidőben elmulasztotta bejelenteni és ezért a határozat nem a tényleges üzemeltető részére került megküldésre.

(5) A díjellenőrzésre feljogosított szervezet határozatának meghozatala informatikai eszközzel, az alkalmazott felülvizsgálat során megerősített jogosulatlan úthasználat adatai alapján automatizált módon történhet. Automatizált egyedi döntésen a kiadmányozásra jogosult aláírása és a hatóság bélyegzőlenyomata is informatikai eszközzel rögzíthető, ha az aláírás és a bélyegzőlenyomat hitelességét a hatáskör gyakorlója egyedi döntésével hitelesítette.

(6) A díjellenőrzésre feljogosított szervezet határozata ellen fellebbezésnek nincs helye, annak bírósági felülvizsgálata kérhető. Bírósági felülvizsgálati kérelem esetén nincs helye a végrehajtás felfüggesztésének.

(7) A díjellenőrzés hatékony elvégzéséhez szükséges műszaki és technikai feltételek biztosítása a díjszedő feladata. Ennek keretében a díjszedő köteles biztosítani, hogy a díjellenőrzés során használt berendezések teljes körűen együttműködjenek a HD és az UD rendszert alkotó eszközökkel.

(8) A díjellenőrzés helyszíni végzésére feljogosított személy (a továbbiakban: díjellenőr) – ha a helyszíni ellenőrzés alkalmával az ügyfél a jogsértést teljes mértékben elismeri – jogosult helyszíni bírságot kiszabni. A helyszíni bírság kiszabásáról szóló döntést a díjellenőr a helyszínen közli az ügyféllel.

(9) A díjellenőr a helyszíni bírság kiszabását megelőzően az ügyfelet tájékoztatja az általa megállapított bizonyítékokról, a helyszíni bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről, valamint arról, hogy a határozata ellen nincs helye fellebbezésnek.

19. § (1) A díjellenőrzésre feljogosított szervezet egyedi azonosítóval, biztonsági elemekkel ellátott igazolványt állít ki a díjellenőr számára, amellyel igazolja, hogy a díjellenőr jogosult a díjellenőrzésre feljogosított szervezet nevében az e törvényben, továbbá a közlekedésért felelős miniszter rendeletében meghatározott díjellenőrzési jogosítványok gyakorlására.

(2) A díjellenőr köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a hatáskörébe tartozó jogszabálysértő tény, tevékenységet, mulasztást észlel vagy olyan tény, tevékenység, mulasztás jut tudomására, amely a hatáskörébe tartozó ügyben intézkedést tesz szükségessé.

(3) A díjellenőr intézkedése nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(4) Több lehetséges intézkedés közül azt kell választani, amely az intézkedéssel érintettre a legkevesebb hátránnyal jár.

(5) A díjellenőrzésre feljogosított szervezet díjellenőrének munkaviszonyára a munka törvénykönyvének a köztulajdonban álló munkáltatóval fennálló munkaviszonyra vonatkozó rendelkezései az irányadók. A díjellenőr alkalmazási feltételeire a közúti közlekedésről szóló törvény 20/A. §-ában a közúti ellenőrre vonatkozó rendelkezései megfelelően alkalmazandóak.

20. § (1) A díjellenőr a díjellenőrzés során – az alábbi arányossági sorrend betartásával – jogosult

a) szükség szerint az útdíj szolgáltató és a díjszedő adatbázisából beszerezni a díjellenőrzés alá vont gépjármű ott tárolt jellemzőit és díjfizetési adatait, és azokat az okmányokkal, illetve a fedélzeti eszköz beállításával és adataival összevetni,

b) szabálytalanság észlelése esetén

ba) felvilágosítást kérni attól, akiről alaposan feltehető, hogy a díjellenőrzési feladat ellátásához érdemi tájékoztatást tud adni,

bb) a gépjárművet megállítani, a gépjármű helyzetét és állapotát dokumentálni, a gépjármű okmányait átvenni és visszatartani, illetve

bc) az úthasználó személyazonosító okmányait és a gépjármű azonosító okmányait megvizsgálni, azokról másolatot vagy feljegyzést készíteni,

bd) a díjfizetés technikai feltételeinek meglétét, szabályszerű működését – ideértve az útdíjfizetési kötelezettség teljesítéséhez szükséges, speciális fizetési módok egyenlegét is – és beállításainak helyességét megvizsgálni,

be) aki személyazonosságát nem igazolja, a személyazonosság megállapítása érdekében a legközelebbi rendőri szerv intézkedését kérni, és annak megérkezéséig feltartóztatni,

bf) az úthasználót a díjköteles útszakasznak a közúti közlekedés szabályai szerinti legrövidebb úton történő elhagyására kötelezni,

bg) amennyiben az úthasználó a helyszínen elismeri a jogosulatlan úthasználat tényét, úgy helyszíni bírságot kiszabni,

bh) amennyiben az úthasználó a helyszínen nem ismeri el a jogosulatlan úthasználat tényét, úgy a vele szemben hatósági eljárást lefolytatni, és a rendelkezésre álló adatok alapján a helyszínen határozatot hozni és – amennyiben jogosulatlan úthasználatot állapít meg – helyszíni bírságot kiszabni,

bi) amennyiben az úthasználó a kiszabott bírságot a helyszínen nem fizeti meg azonnal, a bírság megfizetéséig a gépjárművet a (2) bekezdés szerint visszatartani, illetve

bj) az ellenőr személyét fenyegető támadás elhárítása érdekében testi erőt, és ha ez nem vezet eredményre, a rendőrségnél rendszeresített könnygázszóró palackot alkalmazni,

bk) a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a rendőrség megérkezéséig visszatartani vagy a rendőrségre előállítani,

bl) a támadó személytől a támadás során használt fegyvert, élet kioltására alkalmas, illetve más veszélyes eszközt elvenni és a rendőrségnek átadni.

(2) Közúti forgalomban történő díjellenőrzés esetén a gépjárművet – a veszélyes áru, a gyorsan romló élelmiszer és az élő állat szállítmány feltartóztatására vonatkozó előírások megtartásával – a bírságotlasi eljárás lefolytatása során, a kiszabott bírság, vagy az erre fedezetet adó pénzkövetelés biztosítás megfizetéséig az erre vonatkozó külön határozat kiadása nélkül a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló

törvénynek a biztosítási intézkedésekre vonatkozó feltételei szerint vissza lehet tartani. A gépjármű nem tartható vissza különösen abban az esetben, ha

- a) a bírságfizetésre kötelezett (kötelezettek) székhelye, illetve lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye Magyarország területén van, és a kötelezett rendelkezik az állami adóhatóság által kiadott adószámmal, illetve adóazonosító jellel, vagy
- b) a bírságfizetési kötelezettség teljesítéséért pénzügyi intézmény kezességet, bankgaranciát vállal vagy a kötelezettséget belföldön bejegyzett, adószámmal rendelkező gazdálkodó szervezet átvállalja, és ezt a tényt a bírságfizetésre kötelezett az eljárás során hitelt érdemlően igazolja.

(3) A gépjármű részére a visszatartás idejére várakozó helyet kell kijelölni és a gépjármű forgalmi engedélyét – az átvételét igazoló elismervény egyidejű kiállítására és a gépjárművezető részére történő átadása mellett – a visszatartás időtartamára el kell venni. A külföldi hatóság által kiadott forgalmi engedélyt – ha azt a jogosult a visszatartás időtartamának lejáratát követő három napon belül nem veszi át – a kiállító hatósághoz kell megküldeni.

(4) A gépjármű vezetőjét a közlekedésért felelős miniszter által kiadott rendeletben foglaltak szerint írásban tájékoztatni kell magyar, továbbá angol, német vagy orosz nyelven a kiszabott bírságról, illetve a (3) bekezdés szerint kijelölt várakozási helyről, valamint annak megközelítési útvonaláról, továbbá a bírságolási eljárás lefolytatására vonatkozó jogszabályi rendelkezésekről.

(5) A gépjármű visszatartásából eredő kárért a díjellenőrzésre feljogosított szervezet felelősséggel nem tartozik.

21. § (1) Ha a díjellenőr a 20. § (1) bekezdés b) pontjának 10. alpontja szerinti kényszer alkalmazására kényszerül – ha az eset körülményei lehetővé teszik – köteles az érintettet előzetesen figyelmeztetni. Amennyiben a testi erő, illetve a könnygázcsozóró palack alkalmazása következtében a jogszerű intézkedéssel szembeszegülő személy megsérül, az ellenőr – a tőle elvárható módon – köteles gondoskodni a sérült személy elsősegélyben részesítéséről, szükség esetén annak orvosi ellátásáról.

(2) A testi erő, illetve a könnygázcsozóró palack alkalmazását, valamint a személyes szabadságot korlátozó intézkedéseket az intézkedést követően haladéktalanul – legkésőbb az alkalmazást követő munkanapon – a díjellenőrzésre feljogosított szervezet útján jelenteni kell a díjellenőrzési cselekmény (az intézkedés alkalmazásának) helye szerint illetékes

rendőrkapitányságnak. A testi erő, illetve a könnygázszóró palack alkalmazásának jogszerűségét a díjellenőrzési cselekmény helye szerint illetékes rendőrkapitányság közigazgatási eljárásban vizsgálja ki.

(3) Ha a 20. § (1) bekezdés b) pontjának 10. alpontja szerinti kényszerítő eszközök nem állnak rendelkezésre vagy használatukra nincs lehetőség, az ellenőr bilincset, rendőrbotot is igénybe vehet, ha az igénybe vett eszköz alkalmazásának törvényi feltételei fennállnak és az eszköz az elérni kívánt törvényes cél megvalósítására alkalmas.

(4) A díjellenőr a díjellenőrzés során – az e törvényben meghatározott eszközök kivételével – nem tarthat magánál a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló kormányrendeletben meghatározott közbiztonságra különösen veszélyes eszközt, továbbá nem viselhet lőfegyvert.

(5) A díjellenőrzésre feljogosított szervezet könnygázszóró palackot – térítés ellenében – a rendőrségtől igényelhet.

(6) Nincs helye kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha a támadás végleg abbamaradt és az intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható.

22. § (1) Akinek jogát vagy jogos érdekét sértette az, hogy a díjellenőr vele szemben kényszerítő eszközt alkalmazott, panasszal fordulhat a rendőrséghez.

(2) A (1) bekezdésben meghatározott esetben a cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszhető.

(3) A rendőrséghez a panaszt az intézkedéstől, annak elmulasztásától vagy a kényszerítő eszköz alkalmazásától, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, a tudomásszerzéstől számított nyolc napon, de legkésőbb az intézkedéstől számított 3 hónapon belül lehet előterjeszteni.

(4) A rendőrség a panaszról a megérkezését követő naptól számított tizenöt napon belül – a közigazgatási hatósági eljárás szabályai szerint – dönt.

IV. Fejezet

A használati díjjal, útdíjjal, kapcsolatos feladatokat ellátó szervezetek és feladataik

10. A díjszedő és az útdíjzolgáltatók tevékenységének felügyelete

23. § A felügyeleti szerv hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi a díjszedő és az útdíjszolgáltató e törvény alapján kifejtett tevékenységének jogszerűségét.

24. § (1) A felügyeleti szerv az ellenőrzés során a díjszedő és az útdíjszolgáltató díjszedési adatbázisába betekinthez, az ott tárolt adatokról, listákról másolatot, vagy feljegyzést készíthet. A díjszedő és az útdíjszolgáltató a díjszedési adatbázisát úgy köteles kialakítani és működtetni, hogy a felügyeleti szerv az ellenőrzési feladatának az adatbázis működésének sérelme nélkül, bármikor eleget tudjon tenni.

(2) A felügyeleti szerv a vizsgálatának megállapításait jogosult nyilvánosságra hozni.

(3) Ha a felügyeleti szerv az ellenőrzési jogosítványai alapján adatot kér, a megkeresésnek – ha e törvény másként nem rendelkezik – a megkeresett szervezet a felügyeleti szerv által megállapított határidőn belül köteles eleget tenni.

25. § Ha a felügyeleti szerv a lefolytatott vizsgálat alapján arra a megállapításra jut, hogy a díjszedő, vagy az útdíjszolgáltató a tevékenységére vonatkozó jogszabálytól eltérően végzi tevékenységét, úgy a felügyeleti szerv vele szemben az alábbi jogkövetkezményeket alkalmazhatja:

a) felhívja az érintett szervezet figyelmét a kötelezettségei teljesítésére és határidő tűzésével kötelezi a jogsértés megszüntetésére,

b) felügyeleti bírságot szabhat ki, amelynek mértéke 1 millió forinttól 100 millió forintig terjedhet

c) a határidő eredménytelen eltelte után az útdíjszolgáltató tevékenységét felfüggesztheti, és ezt a tényét az általa vezetett nyilvántartásban rögzíti.

11. A díjszedésben résztvevő szervezetek nyilvántartása

26. § (1) A díjszedőt és azon útdíjszolgáltatót vagy EETS szolgáltatót, amely szerződéses jogviszonyban áll a díjszedővel, a felügyeleti szerv köteles a Bizottság az európai elektronikus útdíjszedési szolgáltatás és műszaki elemei meghatározásáról szóló 2009/750/EK határozatának 19. cikke szerinti célból nyilvántartásba venni, amennyiben a kérelmező díjszedő, útdíjszolgáltató vagy EETS szolgáltató a közlekedésért felelős miniszter rendeletében meghatározott feltételeket teljesíti.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás vezetése érdekében a felügyeleti szerv a kérelmezőről az alábbi adatokat jogosult annak külön hozzájárulása nélkül is kezelni:

a) egyéni vállalkozó kérelmező esetén annak nevét, lakóhelyét, anyja nevét, születési helyét és idejét, elektronikus levélcímét (e-mail), telefonszámát, bankszámlaszámát valamint a személyazonosításra szolgáló okmány adatait, továbbá vállalkozói igazolványának számát (vagy a bejegyző hatóság által kiadott azonosítóját) és adószámát (vagy a bejegyzése szerinti ország adóhatósága által kiadott más hasonló azonosítóját),

b) jogi személy kérelmező esetén nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát (vagy a bejegyző hatóság által kiadott azonosítóját), adószámát (vagy a bejegyzése szerinti ország adóhatósága által kiadott más hasonló azonosítóját), a képviselőjére jogosultak nevét, elektronikus levélcímét (e-mail) és telefonszámát.

(3) A felügyeleti szerv a (2) bekezdésben foglaltakon túl az (1) bekezdésben meghatározott céllal nyilvántartást vezet az alábbi adatokról:

a) a díjköteles útszakaszok nyilvántartása, továbbá annak megjelölése, hogy ezek közül melyek tartoznak az EETS körébe,

b) a díjköteles útszakaszokon díjszedői feladatokat ellátó szervezet(ek) megnevezése,

c) a díjköteles útszakaszokon alkalmazott díjszedési technológia megjelölése,

d) az útdíjköteles útszakaszok használatáért fizetendő útdíj megállapításával összefüggő adatok (így különösen a díjkategóriák és más, a díjfizetést befolyásoló jellemzők, valamint az alkalmazott díjtételek),

e) a díjszedő által készített területi nyilatkozat teljes szövege.

(4) Amennyiben a nyilvántartott adatokban változás áll be, a nyilvántartásban szereplő személy vagy szervezet köteles a változást 15 napon belül a felügyeleti szervnek bejelenteni. A bejelentett változást a felügyeleti szerv a változások idejének megjelölésével vezeti át. Amennyiben a felügyeleti szerv a változásról hivatalból szerez tudomást, úgy a változás átvezetéséről is hivatalból gondoskodik.

27. § (1) A felügyeleti szerv évente legalább egyszer megvizsgálja, hogy az útdíjszolgáltatóval és az EETS szolgáltatóval szemben támasztott követelmények továbbra is teljesülnek-e, és ennek megfelelően frissíti a nyilvántartást.

(2) A nyilvántartás nyilvános, adatai közérdekű adatnak minősülnek.

(3) A felügyeleti szerv minden naptári év végén elektronikus úton eljuttatja az Európai Unió tagállamainak nyilvántartást vezető szervezetei és az Európai Bizottság számára az EETS szolgáltatásba bevont úthálózatra és az EETS szolgáltatókra vonatkozó adatokat.

(4) A felügyeleti szerv köteles értesíteni az EETS szolgáltató nyilvántartásba vételének helye szerint illetékes tagállamot és az Európai Bizottságot, amennyiben a számára e tagállam nyilvántartást vezető szervezete által megküldött adatok és az általa belföldön tapasztalt tényleges helyzet közötti eltérést észlel.

12. Díjellenőrök

28. § (1) A díjellenőrzésre feljogosított szervezet a díjellenőr számára kiállított hatósági igazolvány hitelességének ellenőrzése és a díjellenőr személyének azonosítása céljából nyilvántartást vezet az alkalmazásában álló díjellenőrökről.

(2) A díjellenőrzésre feljogosított szervezet a hatósági igazolványt, valamint a díjellenőr jelvényét a díjellenőr kinevezésekor hivatalból állítja ki.

(3) A díjellenőrzésre feljogosított szervezet haladéktalanul, de legkésőbb a tudomásra jutástól számított tizenöt napon belül a hatósági igazolványt és az ellenőri jelvényt visszavonja, ha

- a) a díjellenőr munkavégzésre irányuló jogviszonya megszűnt vagy úgy módosult, hogy a továbbiakban díjellenőri feladatokat nem lát el, vagy
- b) a hatósági igazolványban szereplő adatok megváltoztak.

(4) A díjellenőrök nyilvántartása tartalmazza

- a) a díjellenőri feladatokat ellátó személy
 - aa) családi és utónevét,
 - ab) anyja leánykori családi és utónevét,
 - ac) születési helyét és idejét,
 - ad) lakcímét,
- b) a munkáltató megnevezését és címét,
- c) tevékenységi területének megjelölését,
- d) a hatósági igazolvány és az ellenőri jelvény sorszámát,
- e) a hatósági igazolvány visszavonásának tényét és annak időpontját.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott adatokat a hatósági igazolvány visszavonását követő 6. hónap végén törölni kell.

(6) Az (4) bekezdés d) pontja szerinti hatósági igazolvány tartalmazza

- a) a díjellenőrzési feladatokat ellátó személynek a
 - aa) családi és utónevét,
 - ab) fényképét,
 - ac) feladatkörét,
 - b) a munkáltató nevét,
 - c) a kibocsátó megnevezését, valamint
 - d) a hatósági igazolvány egyedi azonosítóját.

(7) A (6) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti adat, valamint a b)-d) pontokban szereplő adatok nyilvánosak. Az adatkezelő a nyilvános adatokat köteles honlapján közzétenni, azokat naprakészen tartani, és biztosítani, hogy az adatok a hatósági igazolvány száma alapján bárki számára megismerhetőek legyenek.

13. Adatkezelés

29. § (1) A felügyeleti szerv a felügyeleti jogkörében eljárva jogosult a díjfizetési kötelezettséggel érintett gépjárműveknek a díjfizetési kötelezettséggel kapcsolatos alábbi jellemzőit, valamint az úthasználók, üzembentartók, és a szerződött díjfizetők alábbi személyes adatait kezelni azok külön hozzájárulása nélkül is, a díjszedés hatékony lebonyolítása érdekében, a díj megfizetésére irányuló követelés elévüléséig:

- a) a természetes személy úthasználó, üzembentartó, és szerződött díjfizető nevét, lakóhelyét, anyja nevét, születési helyét és idejét, elektronikus levélcímét (e-mail), telefonszámát, bankszámlaszámát, valamint a személyazonosításra szolgáló okmány adatait,
- b) jogi személy úthasználó, üzembentartó, és szerződött díjfizető nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát vagy az azt bejegyző hatóság által kiadott más hasonló azonosítóját, továbbá elektronikus levélcímét (e-mail), telefonszámát, bankszámlaszámát,
- c) a megfizetendő díj mértékét,
- d) az úthasználat helyét és idejét,
- e) a díjfizetés helyét és időpontját,
- f) a gépjármű vagy gépjárműszerelvény forgalmi rendszámát,
- g) a gépjárműnek vagy gépjárműszerelvény a díj mértékére mértékadó jellemzőit,
- h) a nyilvántartott fedélzeti eszközök azonosító adatait,

- i)* a gépjármúról és annak hatósági jelzéséről készített képfelvételt és az egyéb, a díjellenőrzéshez használt eszközök által gyűjtött adatokat,
- j)* a díjköteles útszakaszok használata előtt történő díjfizetés esetén az útvonal megtételéhez engedélyezett időszakot, valamint a bizonylatszámot.

(2) Az útdíjszolgáltató a 6. § (2) bekezdésében rögzített feladatai ellátása érdekében az (1) bekezdésben meghatározott adatokat, annak *i)* pontjában foglalt adatok kivételével, jogosult az érintett személyek külön hozzájárulása nélkül is kezelni a díj megfizetésére irányuló követelés elévüléséig.

(3) A díjszedő a 6. § (1) bekezdésében rögzített feladatai ellátása érdekében az (1) bekezdésben meghatározott adatok közül a *c)-i)* pontokban felsorolt adatokat jogosult az érintett személyek külön hozzájárulása nélkül is kezelni a díj megfizetésére irányuló követelés elévüléséig.

(4) A díjellenőrzésre feljogosított szervezet jogosult az alábbi, a díjfizetési kötelezettséggel érintett, valamint a díjfizetési kötelezettség alól mentes gépjárműveknek a díjfizetési kötelezettséggel és a mentességgel kapcsolatos alábbi jellemzőit, valamint a díjfizetésre kötelezettek alábbi személyes adatait kezelni azok külön hozzájárulása nélkül is a díjszedés, valamint a díjfizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése érdekében, a díj, illetve bírság behajtása érdekében, az ezekre irányuló követelések elévüléséig:

- a)* a gépjármúról és annak hatósági jelzéséről készített képfelvételt, és az egyéb, a díjellenőrzéshez használt eszközök által gyűjtött adatokat,
- b)* a természetes személyek nevét, lakóhelyét, anyja nevét, születési helyét és idejét, valamint a személyazonosításra szolgáló okmány adatait és bankszámlaszámát,
- c)* jogi személyek nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát vagy egyéb bejegyzési adatait és bankszámlaszámát,
- d)* az úthasználat helyét és idejét,
- e)* a gépjármű vagy gépjárműszerelvény forgalmi rendszámát,
- f)* a gépjárműnek vagy gépjárműszerelvénynek a díj mértékére mértékadó jellemzőit.

(5) A díjellenőrzésre feljogosított szervezet jogosult a díjszedő és az útdíjszolgáltató által vezetett, az úthasználatra vonatkozó szolgáltatási szerződés hatálya alá tartozó gépjárművek nyilvántartását tartalmazó adatbázissal összevetni az e § (4) bekezdése szerinti adatokat. A díjellenőrzési feladatok ellátása során a díjellenőrzésre feljogosított szervezet jogosult a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 9. § (1) – (1a) bekezdésében, (2) bekezdés *a) - b), d) - e)* pontjaiban és (3) bekezdésében meghatározott

adatokat, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény 17. § (2) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése szerinti adatokat, valamint a közúti közlekedésről szóló törvény 21/D § (1) bekezdésében foglalt adatokat, továbbá a díjköteles útszakaszok térítésmentes használatára jogosultak nyilvántartásában szereplő adatokat jogosult átvenni.

(6) A díjellenőrzést végző hatóság a bírság kiszabására irányuló eljárásban közvetlen adathozzáféréssel átveheti az EUCARIS rendszeren keresztül a tagállami járműnyilvántartásokból a szabályszegés bizonyításához szükséges rendszám adatokat, a természetes személy üzemben tartó személyi- és lakcímadatait, és a nem természetes személy üzemben tartó azonosításához szükséges adatokat.

(7) A díjszedő és az útdíjiszolgáltató köteles együttműködni a titkos információgyűjtésre, illetve titkos adatszerzésre a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény, továbbá a büntetőeljárásban résztvevők, az igazságszolgáltatást segítők Védelmi Programjáról szóló törvény szerint felhatalmazott szervezetekkel. A díjszedő és az útdíjiszolgáltató, valamint a díjellenőrzésre feljogosított szervezet az e törvény alapján folytatott tevékenységét olyan módon köteles végezni, amely nem zárja ki, nem lehetetleníti el a titkos információgyűjtést, illetve a titkos adatszerzést.

(8) A büntetőeljárásról szóló törvény szerinti nyomozó hatóságok és a rendőrségről szóló törvényben meghatározott belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó, valamint terrorizmust elhárító szerv, valamint a nemzetbiztonsági szolgálatok a törvényben foglaltak szerint, a díjköteles útszakaszon közlekedő járművek díjszedési jellemzőit (így különösen az úthasználat helyét, idejét, a gépjármű vagy gépjárműszerelvény forgalmi rendszámát és a díj mértékének megállapítása során jelentőséggel bíró jellemzőit) a HD és UD rendszer igénybevétele útján megfigyelhetik, az onnan származó adatokat tárolhatják.

(9) A díjszedő és az útdíjiszolgáltató – nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvényben meghatározott adatszolgáltatás és adatbetekintés kivételével – köteles tájékoztatni az érintett nemzetbiztonsági szolgálatot a szolgálat minősített adatot képező, védett gépjárműveit érintő adatszolgáltatási megkeresésekről.

30. § A használati díjből és útdíjből, valamint ezek megfizetésének elmaradása esetén fizetett bírságból származó bevételeket, illetve ezek felhasználására vonatkozó adatokat a 16. § (2) bekezdésében meghatározott célok finanszírozását szolgáló költségvetési előirányzat kezelője köteles a honlapján hozzáférhetővé tenni, illetve Kormány rendelete szerint létrehozott Társadalmi Egyeztető Szervezet részére – kérés esetén – megküldeni.

14. Tanúsító szerv

31. § (1) Az elektronikus díjszedési rendszer átjárhatósági rendszerelemeinek – ide értve az útmenti berendezéseket és kapcsolódási pontjaikat is – megfelelőségi és használati alkalmassági igazolásait a tanúsító szerv állítja ki, vizsgálati tanúsítvány formájában. A tanúsító szerv kijelölését, valamint részletes feladatait és működési feltételeit a miniszter rendeletben szabályozza.

(2) A tanúsító szerv feladatai ellátása során:

- a) figyelembe veszi az EETS berendezéseket gyártó, az EETS-szolgáltató vagy annak felhatalmazott képviselője által készített, az előírásoknak való megfelelőségről szóló nyilatkozatot;
- b) ellenőrzi a műszaki dokumentációt és a működés közbeni tapasztalatszerzés alapján történő hitelesítés programját;
- c) jóváhagyja a működés közbeni viselkedésre vonatkozó felügyeleti eljárást, és konkrét ellenőrzést végez;
- d) értékeli a működés közbeni átjárhatóságot az útdíjszedő(k) rendszereivel és műveleti folyamataival;
- e) az átjárhatósági rendszerelemek együttműködésének sikeres próbája esetén a használatra való alkalmasságot tanúsító igazolást bocsát ki;
- f) az átjárhatósági rendszerelemek sikertelen működése esetén magyarázó jelentést készít, amely számba veszi azon problémákat is, amelyek egy adott útdíjszedő rendszereinek és folyamatainak a vonatkozó szabványoknak és műszaki előírásoknak való meg nem felelése esetében jelentkezhetnek, valamint lehetőség szerint javaslatokat tartalmaz a problémák orvoslására.

15. Egyeztető szerv

32. § (1) Az egyes útdíjszolgáltatók és a díjszedő egymás közötti – különösen a szerződéskötésre irányuló tárgyalásokkal vagy a már fennálló szerződéses viszonyukkal összefüggésben felmerült – jogvitáiban a bírósági igényérvényesítés előtt a feleknek meg kell

kísérelniük a jogvita peren kívüli rendezését a Kormány által rendeletben kijelölt egyeztető szerv útján.

(2) A vitában érintett felek a bírósági igényérvényesítést megelőzően kötelesek felkérni az egyeztető szervet, hogy jogvitájukat vizsgálja meg és arra vonatkozóan adjon véleményt. Az egyeztető szerv véleménye a felekre nézve kötelező erővel nem bír.

(3) A Kormány rendeletben határozza meg az egyeztető szerv szervezetére, működésére és eljárására vonatkozó részletes szabályokat.

16. Együtműködési kötelezettség

17.

33. § (1) A díjköteles útszakaszt kezelő szervezetek kötelesek az elektronikus díjszedési, díjellenőrzési rendszer megvalósítása, és annak üzemeltetése során az egyes feladatok teljesítésére kijelölt szervezetekkel, az általuk bevont közreműködőkkel és az elektronikus módon történő díjszedési-, díjellenőrzési rendszer kivitelezőjével (a továbbiakban: jogosult szervezetek) a rendszer felmérése, tervezése, kivitelezése és üzemeltetése során együttműködni, így különösen kötelesek:

- a) a jogosult szervezeteket a kezelésükben lévő útszakaszokra beengedni, azok munkavégzését lehetővé tenni, a munkavégzéshez szükséges hozzájárulásokat, illetve nyilatkozatokat 15 napon belül kiadni,
- b) a jogosult szervezetek tevékenységének ellátásához az általuk kezelt közúton a szükséges biztonsági és biztosítási feladatokat elvégezni,
- c) a jogosult szervezetek erre irányuló kérése esetén konzultációt folytatni és a kért felvilágosítást megadni.

18. 17. Kijelölő rendelkezések

34. § (1) A díjszedő feladatait – mint az általános gazdasági érdekű szolgáltatást – az Állami Autópálya Kezelő zártkörűen működő részvénytársaság látja el a Magyar Állam nevében eljáró Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központtal kötött szolgáltatási szerződés alapján.

(2) A díjellenőrzésre feljogosított szervezet feladatait az Állami Autópálya Kezelő zártkörűen működő részvénytársaság látja el.

(3) A felügyeleti szerv feladatait a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ látja el.

V. Fejezet

Záró rendelkezések

18. Felhatalmazó rendelkezések

35. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

- a) rendeletben állapítsa meg a használati díjfizetésre kötelezettek és az útdíj fizetésére kötelezettek körét és a díjkategóriákat, valamint a használati díj és az útdíj mértékének megállapítására vonatkozó alapelveket, módszertant és az esetleges kedvezményekre vonatkozó szabályokat, továbbá a használati díj vagy útdíj megfizetésének elmaradása vagy nem a díjkategóriának megfelelő mértékű használati díj vagy útdíj megfizetése esetén kiszabható bírság összegét és alkalmazásának részletes feltételeit, a bírságolási eljárás részletes szabályait, továbbá a használati díj, útdíj és bírság költségvetésbe történő befizetésének részletes szabályait;
- b) rendeletben állapítsa meg a felügyeleti szerv részletes feladatait, hatáskörét, illetékességét, továbbá működési rendjét és eljárását;
- c) rendeletben jelölje ki az egyeztető szerv feladatait ellátó szervezetet, továbbá állapítsa meg az egyeztető szerv szervezetére, működésére és eljárására vonatkozó részletes szabályokat;
- d) rendeletben határozza meg az útdíj megfizetésére, valamint a díjszedő és az útdíjszolgáltatók közötti útdíjigények elszámolására vonatkozó részletes szabályokat;
- e) rendeletben határozza meg a használati díj megfizetésére vonatkozó részletes szabályokat;
- f) rendeletben állapítsa meg a díjszedésben érintett szervezetek díjszedéssel kapcsolatos tevékenységeire vonatkozó részletes szabályokat, különösen azok egymás közötti és a díjfizetésre kötelezettekkel megkötött szerződéseivel és ügyfélkapcsolati tevékenységeivel összefüggésben;
- g) rendeletben állapítsa meg a díjellenőrzési hatósági tevékenység végzéséhez szükséges, a díjszedő és a díjszolgáltató, illetve a díjszolgáltató és az úthasználó között létrejövő szerződésben kötelezően szerepeltetendő adatok körét;
- h) rendeletben állapítsa meg az EETS szolgáltatásra vonatkozó részletes szabályokat, ide nem értve az annak műszaki tartalmára vonatkozó szabályokat, összhangban az Európai Unió vonatkozó szabályaival;

- i)* rendeletben állapítsa meg a Társadalmi Egyeztető Szervezet létrehozására és működésére vonatkozó szabályokat;
- j)* rendeletben állapítsa meg a díjköteles útszakaszok térítésmentes használatára jogosultak nyilvántartásának vezetésével kapcsolatos eljárási, nyilvántartási és adatszolgáltatási szabályokat;
- k)* rendeletben állapítsa meg azokat a szabályokat, amelyek biztosítják, hogy az útdíjra vonatkozó rendelkezések hatálybalépésekor valamennyi úthasználó számára lehetőség nyíljon valamely útdíjzolgáltató útdíj beszedésére irányuló szolgáltatását igénybe venni.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy

- a)* rendeletben állapítsa meg a törvény hatálya alá tartozó, díjfizetéssel érintett utak és útszakaszok felsorolását;
- b)* rendeletben állapítsa meg a Kormány által megállapított egyes díjkategóriákba tartozó gépjárművek díjszedési környezetvédelmi besorolását a gépjárművek környezetvédelmi besorolására irányadó jogszabályok alapján;
- c)* az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben – a Kormány által rendeletben megállapított díjpolitikai alapelvek alapján – meghatározza a díjköteles útszakaszok használatáért fizetendő használati díj, útdíj – beleértve az infrastruktúradíjat és a külsőköltség-díjat – mértékét;
- d)* rendeletben állapítsa meg a díjfizetés alóli mentességre vonatkozó részletes szabályokat;
- e)* rendeletben szabályozza az e törvény szerinti díjak megfizetésének módjára, továbbá ennek részeként az EETS szolgáltatást is, vonatkozó részletes műszaki, technikai és elszámolási szabályokat, az elektronikus díjszedési rendszerek átjárhatóságát biztosító feltételek megállapítását összhangban az Európai Unió vonatkozó szabályaival, a díj megfizetése és a fizetési kötelezettség teljesítése igazolásának részletes szabályait;
- f)* rendeletben állapítsa meg az e törvény szerinti díjfizetési kötelezettség ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat, különösen a díjellenőrzés technikai módozatait, továbbá a díjellenőrzés menetét, továbbá a díjellenőrzésre feljogosított szervezet tevékenységére vonatkozóan elvárt hatékonysági kritériumokat, valamint a díjellenőrökre vonatkozó erkölcsi, személyi és képzési feltételeket;
- g)* rendeletben állapítsa meg a felügyeleti szerv nyilvántartás vezetésével kapcsolatos jogaira és kötelezettségeire, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó eljárási szabályokat;

- h) rendeletben jelölje ki a tanúsító szervet, valamint a tanúsító szerv részletes feladatait és működési feltételeit rendeletben határozza meg.

19. 19. Hatálybalépés

36. § Ez a törvény 2013. július 1-jén lép hatályba.

20. Az Európai Unió jogának való megfelelés

37. § (1) Ez a törvény

1. a nehéz tehergépjárművekre az egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról szóló, 1999. június 17-i 1999/62 EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
2. a Közösségen belüli elektronikus útdíjszedési rendszerek átjárhatóságáról szóló, 2004. április 29-i 2004/52 EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
3. a nehéz tehergépjárművekre az egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról szóló 1999/62 EK irányelv módosításáról szóló, 2006. május 17-i 2006/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
4. a nehéz tehergépjárművekre az egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról szóló 1999/62 EK irányelv módosításáról szóló, 2011. szeptember 27-i 2011/76/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek

való megfelelést szolgálja.

(2) Ez a törvény az európai elektronikus útdíjszedési szolgáltatás és műszaki elemei meghatározásáról szóló, 2009. október 6-i 2009/750/EK bizottsági határozat végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

21. Módosító rendelkezések

38. § (1) A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 21/C. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A központi közlekedési közigazgatási és ellenőrzési bírságnylvántartás (a továbbiakban: közigazgatási bírságnylvántartás) célja a 20. §-ban, valamint az autópályák, autóutak és főutak használatának díjáról szóló törvényben (a továbbiakban: ED törvény) meghatározott szabályszegések elkövetése alapján eljárás alá vont természetes személyre, jogi személyre,

illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre (a továbbiakban együtt: szabályszegőre), a szabályszegésre, továbbá a kiszabott bírság megfizetésére vonatkozó adatok nyilvántartása, a külföldi rendszámmal ellátott járművek belföldi használatára vonatkozó egyes előírások hatékony ellenőrzésének, és a külföldi rendszámmal ellátott járművek ED törvényben meghatározott jogsértés jogkövetkezményei szankcionálhatóságának biztosítása, a közigazgatási eljárás gyors és pontos lefolytatása, a végrehajtási rendszer megerősítése, továbbá a nyilvántartásból történő adatszolgáltatás útján az érintett jogai gyakorlásának biztosítása.”

(2) A Kkt. 21/D. § (1) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:

(A közigazgatási bírságnylvántartás tartalmazza)

„k) az ED törvény hatálya alá tartozó külföldi rendszámmal ellátott jármű rendszámát, továbbá amennyiben a jármű fedélzeti eszközzel felszerelt annak azonosító adatait; a szabályszegés elkövetésének helyét és idejét, valamint a helymeghatározás egyéb jellemző adatait, amennyiben a jogsértő üzembentartó személye helyszíni ellenőrzés, illetve automatizált lekérdezés útján nem volt megállapítható.”

(3) A Kkt. 21/E. § a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az (1) bekezdés szerinti adatkezelés időtartama a 21/D. § k) pontja szerinti adatok esetében az ED törvény szerinti szabályszegést követő 5 év.

(4) Hatályát veszti a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény

- a) 9/C. § (1) bekezdése,
- b) 32. § (4) bekezdése,
- c) 33/A.-C. §-a,
- d) 48. § (3) bekezdés a) pont 19. alpontja és
- e) 48. § (3) bekezdés g) pontja,
- f) 49. § (2) bekezdés a) és d) pontja.”

39. § A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 21. §-a a következő r) ponttal egészül ki:

„[E törvény felhatalmazása alapján a 17. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti adatokat jogosultak igényelni:]

r) a díjköteles országos közutak díjfizetés ellenében történő használatának ellenőrzésére jogosult szervezetek törvényben meghatározott feladataik ellátásához.”

40. § (1) A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kknyt.) 2. §-a a következő, 15. ponttal egészül ki:

„(E törvény alkalmazása során)

15. Díjköteles útszakaszok díjmentes használatára jogosultak nyilvántartása: az autópályák, autóutak és főutak használatának díjáról szóló törvény alapján mentességet élvező szervezetekről és járművekről vezetett nyilvántartás.”

(2) A Kknyt. 7. §-a a következő g) ponttal egészül ki:

„(A nyilvántartás áll:)

g) a díjköteles útszakaszok díjmentes használatára jogosultak nyilvántartásából.”

(3) A Kknyt. a következő 9/C. §-sal egészül ki:

„9/C. § (1) A díjköteles útszakaszok díjmentes használatára jogosultak nyilvántartása tartalmazza

a) a jármű forgalmi rendszámát,

b) a jármű azonosító és műszaki adatait, valamint motorjának egyedi azonosító jelét, illetve kódját,

c) a járműokmány eltulajdonítására, megsemmisülésére, elvesztésére, találására, megkerülésére vonatkozó adatokat,

d) a díjmentes használat jogcímének megjelölését, továbbá

e) a díjmentes használat kezdőidőpontját és annak időtartamát.

(2) A nyilvántartás személyes adatokat nem tartalmaz.”

(4) A Kknyt. 14. § (2) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

„(A nyilvántartót értesíti:)

g) az autópályák, autóutak és főutak használatának díjáról szóló törvény alapján mentességet élvező szervezet a díjköteles útszakaszok díjmentes használatára jogosultak nyilvántartásába felvenni kért járművek 9/C. § (1) bekezdésben meghatározott adatairól, valamint – a változástól számított 30 napon belül – azok változásáról.”

(5) A Kknyt. 15. § (1) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

„(A nyilvántartó kezeli:)

f) a 9/A. §-ban megjelölt adatokat a díjköteles útszakaszok díjmentes használatára való jogosultság megszűnését követő 2 évig”

(6) A Kknyt. 19. § (1) bekezdés p) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A nyilvántartásból igényelheti(k):]

„p) a díjköteles útszakaszok díjfizetés ellenében történő használatának ellenőrzésére, valamint a díjszedésre jogosult szervezetek törvényben meghatározott feladataik ellátásához a 9. § (1)-(1a) bekezdésében, (2) bekezdés a)-b), d)-e) pontjában, (3) bekezdésében, valamint a 9/C. §-ban foglalt adatokat;”

(7) A Kknyt. 19. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A nyilvántartó szerv a díjköteles útszakaszok díjmentes használatára való jogosultság ellenőrzése céljából a nyilvántartásba vételt megelőzően az érintett gépjármű rendszámadata alapján történő lekérdezéssel jogosult a járműnyilvántartás 9. § (1) bekezdés szerinti adatait megismerni.”

(8) A Kknyt. 27/A. § (3) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A (2) bekezdés szerinti automatizált keresés elrendelésére feljogosított hatóságok:]

„b) a közúti közlekedés szabályainak megsértésével összefüggő közlekedésrendészeti szabálysértési és közigazgatási eljárások lefolytatása céljából

ba) a szabálysértési ügyekben eljáró szabálysértési hatóság vagy a bíróság,

bb) közigazgatási bírságolási eljárás során a rendőrség, valamint az autópályák, autóutak és főutak használatának díjáról szóló törvény szerinti díjellenőrzésre feljogosított hatóság.”

41. § A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 13. § (2) bekezdése a következő m) ponttal egészül ki:

„(E törvény rendelkezéseit)

m) az autópályák, autóutak és főutak használatának díjával kapcsolatos hatósági ellenőrzési és bírságolási eljárásokban

(csak akkor kell alkalmazni, ha az ügyfajtára vonatkozó törvény eltérő szabályokat nem állapít meg.)”

42. § A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459. § (1) bekezdés 12. pontja a következő p) ponttal egészül ki:

(12. közfeladatot ellátó személy:)

„p) az autópályák, autóutak és főutak használatának díjáról szóló törvényben meghatározott, díjellenőri tevékenységet végző személy (díjellenőr), e feladatai ellátásával kapcsolatban.”